



BIULETYN

EUROREGIONU GLACENSIS

1/2026



**DZIEŃ EUROREGIONU GLACENSIS
W NERATOVIE**

(więcej na stronie 3)

WSTĘP

Drodzy Czytelnicy,

oddajemy w Państwa ręce kolejne wydanie biuletynu Euroregionu Glacensis. Rok 2026 jest dla nas wyjątkowy, ponieważ obchodzimy jubileusz 30-lecia naszej działalności. To doskonała okazja, by spojrzeć wstecz na trzy dekady intensywnej współpracy transgranicznej, budowania partnerstw oraz wzmacniania więzi między społecznościami pogranicza polsko-czeskiego, a jednocześnie z dumą zaprezentować aktualne działania i plany na przyszłość.

Już dziś zapraszamy do udziału w wydarzeniach, które będziemy organizować w tym roku: Dniach Euroregionu, polsko-czeskim rajdzie rowerowym, wspólnych wycieczkach oraz konferencji jubileuszowej. Szczegóły będą na bieżąco publikowane na naszych stronach internetowych oraz profilach w mediach społecznościowych.

Od momentu powstania Euroregion konsekwentnie realizuje swoją misję wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, integracji mieszkańców oraz inicjowania wspólnych przedsięwzięć samorządów, instytucji i organizacji. Szczególne miejsce w tej działalności zajmuje wdrażanie instrumentów finansowych, takich jak Fundusz Małych Projektów na lata 2021–2027, który umożliwia realizację licznych inicjatyw w obszarach turystyki, edukacji, kultury i współpracy instytucjonalnej.

W bieżącym roku kontynuujemy zarówno nabory w ramach poszczególnych priorytetów, jak i realizację projektów własnych, które stanowią platformę wymiany doświadczeń i inspiracji dla partnerów po obu stronach granicy. Spotkania, warsztaty i konferencje organizowane w ramach naszych działań potwierdzają, że współpraca transgraniczna nie tylko sprzyja rozwojowi regionu, ale przede

wszystkim buduje trwałe relacje oparte na zaufaniu i wspólnych wartościach.

Jubileusz 30-lecia to także moment refleksji nad dorobkiem Euroregionu – tysiącami zrealizowanych projektów, setkami zaangażowanych partnerów oraz niezliczoną liczbą inicjatyw, które na stałe wpisały się w krajobraz naszego pogranicza. To dzięki Państwa aktywności i zaangażowaniu możliwe jest dalsze umacnianie tej współpracy i wyznaczanie nowych kierunków rozwoju.

Zachęcamy Państwa do zapoznania się z bieżącym wydaniem biuletynu, w którym przedstawiamy najważniejsze informacje, aktualne nabory oraz inspirujące przykłady projektów. Niech będzie on nie tylko źródłem wiedzy, ale także impulsem do podejmowania kolejnych wspólnych inicjatyw.

Życzę miłej lektury!



Bernadeta Tambor
Dyrektor Biura SGPEG
Sekretarz Euroregionu Glacensis

DZIEŃ EUROREGIONU GLACENSIS w Neratovie

W dniach 9–10 kwietnia 2026 roku odbył się Dzień Euroregionu Glacensis (numer rejestracyjny: G.004.04.00760), mający na celu wspieranie współpracy transgranicznej oraz wzmacnianie wzajemnych relacji między partnerami euroregionu.

Uroczyste otwarcie odbyło się w kościele pielgrzymkowym w Neratovie. Słowo wstępne wygłosili prezesi Euroregionu Glacensis, Czesław Kręcichwost i Jan Birke, wraz z Mons. Josefem Suchárem, który wraz ze swoimi współpracownikami od wielu lat i z wielkim poświęceniem działa na rzecz odnowy tego wyjątkowego miejsca, przywracając mu jego historyczne znaczenie.

Elementem programu był występ kulturalny zespołu folklorystycznego Barunka z Českiej Skalicy, po którym odbył się recital organowy

w wykonaniu naszego byłego współpracownika, Vladimíra Hrubego.

Następnie uczestnicy udali się do pensjonatu Prorok, aby zasiąść do wspólnej kolacji. Wieczorny program poświęcony był tradycjom wschodnich Czech, od zwyczajów ostatekowych po obrzędy wielkanocne, ponownie w wykonaniu zespołu Barunka.





Piątkowy program rozpoczął się mszą świętą odprawioną przez Mons. Josefa Suchára. Po śniadaniu nastąpił przejazd do twierdzy artyleryjskiej Hanička, gdzie uczestników powitał zarządca Pavel Minář. Dla części uczestników przygotowano również niecodzienny program towarzyszący w postaci przejażdżki na skrzyni ładunkowej zabytkowego pojazdu Tatra 805.

Program Dnia Euroregionu Glacensis zakończył się zwiedzaniem twierdzy. Następnie uczestnicy rozjechali się do swoich domów, wzbogaceni o wspólne wrażenia, nowe spotkania i zainspirowani wyjątkową atmosferą Neratova.

Sekretariat euroregionu



Interreg



Współfinansowane
przez Unię Europejską

Czechy - Polska

Więcej o projekcie dowiesz
się na stronach

[www.euro-glacensis.cz/
deneurglacensis.html](http://www.euro-glacensis.cz/deneurglacensis.html)

EUROREGION GLACENSIS 2025

Wspieranie usuwania barier współpracy transgranicznej



**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Projekt „Euroregion Glacensis 2025 – Wspieranie usuwania barier współpracy transgranicznej” był realizowany z dofinansowaniem z budżetu państwa Republiki Czeskiej z programu Ministerstwa Rozwoju Regionalnego

Pod koniec 2025 roku Euroregion Glacensis pomyślnie zakończył realizację projektu pn. „Euroregion Glacensis 2025 – Wspieranie usuwania barier współpracy transgranicznej”. Projekt ten był dofinansowany ze środków budżetu państwa Republiki Czeskiej z programu Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

Projekt dotyczył poprawy współpracy transgranicznej oraz wsparcia rozwoju obszaru Euroregionu Glacensis. Głównym celem projektu **było zidentyfikowanie przeszkód i barier**, które mogą negatywnie wpływać na codzienne funkcjonowanie współpracy transgranicznej, utrudniać wzajemną współpracę między czeskimi i polskimi partnerami oraz hamować skuteczny rozwój wspólnych inicjatyw. Projekt nawiązuje do wieloletnich działań Euroregionu Glacensis w zakresie wzmocnienia powiązań transgranicznych oraz tworzenia warunków dla zrównoważonego rozwoju obszarów przygranicznych.

W trakcie realizacji projektu odbyło się **dwadzieścia spotkań tematycznych** z przedstawicielami gmin, miast i instytucji działających na terenie Euroregionu Glacensis. Podczas tych spotkań **gromadzono informacje**

z praktyki, zidentyfikowano konkretne przeszkody we współpracy transgranicznej oraz dyskutowano nad możliwościami ich rozwiązania. Wszystkie wyniki zostały następnie poddane ocenie, po czym na podstawie poczynionych ustaleń opracowano zbiorczy raport analityczny – dokument zatytułowany „**Analiza barier współpracy transgranicznej w Euroregionie Glacensis**”.

Analiza ta podsumowuje wyniki badań terenowych, przedstawia zestawienie najczęściej wymienianych przeszkód oraz wskazuje **trzy kluczowe bariery**, które mają największy wpływ na rozwój współpracy w regionie. Dokument zawiera również **propozycje zaleceń i działań** mających na celu ich wyeliminowanie lub złagodzenie. Celem analizy było zatem nie tylko **opisanie aktualnej sytuacji i obszarów problemowych**, ale także **stworzenie praktycznej podstawy** dla dalszych działań rozwojowych Euroregionu oraz poszukiwania rozwiązań systemowych na poziomie regionalnym, krajowym i europejskim. Ustalenia i wnioski zawarte w tym raporcie mogą posłużyć jako **punkt wyjścia do planowania przyszłych projektów i inicjatyw**, które przyczynią się do bardziej efektywnego funkcjonowania Euroregionu oraz poprawy jakości życia na czesko-polskim pograniczu.

Kompletny dokument „Analiza barier współpracy transgranicznej w Euroregionie Glacensis” umieszczony jest na stronie internetowej Euroregionu Glacensis

www.euro-glacensis.cz/odstranovani-prekazek-2025.html

Krótką prezentacją trzech kluczowych barier oraz zestawienie proponowanych działań mających na celu wzmocnienie współpracy transgranicznej w Euroregionie Glacensis:

Bariera 1: SKOMPLIKOWANA OBSŁUGA ADMINISTRACYJNA			
DZIAŁANIE	NAZWA DZIAŁANIA	KRÓTKI OPIS DZIAŁANIA	ROLA EUROREGIONU GLACENSIS
A	Promowanie uproszczonych metod obsługi administracyjnej projektów	Dążenie do utrzymania i dalszego rozwijania uproszczonych metod rozliczania oraz uproszczonej obsługi administracyjnej projektów, tak aby rzeczywiście zmniejszyły obciążenia administracyjne wnioskodawców i beneficjentów.	Aktywna komunikacja z instytucjami zarządzającymi i krajowymi, przekazywanie doświadczeń z regionu oraz forsowanie praktycznych zmian w procedurach administracyjnych.
B	Wzmocnienie roli Euroregionu jako „administracyjnego przewodnika” projektów	Wzmocnienie bieżącego wsparcia metodycznego na poszczególnych etapach cyklu projektowego (przygotowanie, realizacja, rozliczenie) z naciskiem na zapobieganie błędom formalnym.	Udzielanie konsultacji, przekazywanie zaleceń metodycznych, wzorów dokumentów oraz wymiana dobrych praktyk między podmiotami członkowskimi.
C	Ukierunkowane wsparcie poszczególnych podmiotów o ograniczonych możliwościach	Zapewnienie ukierunkowanego wsparcia podmiotom, dla których obciążenia administracyjne stanowią istotną przeszkodę dla zaangażowania się we współpracę transgraniczną, ze względu na ich zasoby kadrowe i możliwości organizacyjne.	Zidentyfikowanie potrzeb poszczególnych członków, oferowanie indywidualnego wsparcia, facylitacja przekazywanych rozwiązań oraz zwiększanie dostępu do wsparcia administracyjnego.
Bariera 2: PROBLEMY Z FINANSOWANIEM			
DZIAŁANIE	NAZWA DZIAŁANIA	KRÓTKI OPIS DZIAŁANIA	ROLA EUROREGIONU GLACENSIS
D	Wsparcie wprowadzenia płatności zaliczkowych i bieżących	Dążenie do ustanowienia mechanizmów finansowych, które umożliwią wypłacanie zaliczek lub bieżącą refundację wydatków oraz ograniczą konieczność prefinansowania projektów z własnych środków.	Przekazywanie potrzeb regionu instytucjom zarządzającym i krajowym oraz promowanie zmian w oparciu o doświadczenia zdobyte podczas realizacji projektów.
E	Wsparcie przyspieszenia procedur kontrolnych i zatwierdzających oraz refundacji dofinansowania	Wspieranie działań prowadzących do usprawnienia procedur kontrolnych oraz skrócenia czasu między zakończeniem realizacji projektu a refundacją dofinansowania.	Przekazywanie informacji zwrotnych z regionu, współpraca z organami kontroli, formułowanie propozycji dotyczących uproszczenia procedur kontrolnych.
F	Wsparcie metodyczne finansowego planowania projektów	Wzmocnienie wsparcia w zakresie przygotowywania realistycznego planowania finansowego projektów, w tym w kwestiach związanych z opóźnieniami w płatnościach i ryzykiem walutowym, a także podnoszenie świadomości na temat ryzyka finansowego związanego z projektem.	Działalność konsultacyjna, udzielanie zaleceń metodycznych, dzielenie się doświadczeniami z pomyślnie zrealizowanych projektów.
Bariera 3: NIEWYSTARCZAJĄCE WYKORZYSTYWANIE OFERTY WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ			
DZIAŁANIE	NAZWA DZIAŁANIA	KRÓTKI OPIS DZIAŁANIA	ROLA EUROREGIONU GLACENSIS
G	Systematyczna i ukierunkowana komunikacja dotycząca oferty Euroregionu	Wzmocnienie systematycznej, zrozumiałej i ukierunkowanej komunikacji na temat możliwości współpracy transgranicznej skierowanej do gmin członkowskich i innych podmiotów, z uwzględnieniem ich aktualnych potrzeb i możliwości.	Aktywna rola informacyjna, uporządkowane przekazywanie informacji nt. oferty, wykorzystywanie różnych kanałów komunikacji.
H	Systematyczna praca z władzami gmin i kluczowymi podmiotami	Rozwijanie bezpośredniej i długoterminowej współpracy z władzami gmin oraz kluczowymi podmiotami w celu zwiększenia wiedzy na temat możliwości współpracy transgranicznej oraz wspierania ich aktywnego zaangażowania.	Indywidualne podejście, osobiste rozmowy, facylitacja włączenia nowych lub mniej aktywnych członków.
I	Wzmocnienie roli Euroregionu jako inicjatora współpracy	Aktywne wspieranie poszukiwania i nawiązywania nowych partnerstw transgranicznych, zwłaszcza dla podmiotów bez wcześniejszych doświadczeń lub o ograniczonym zaangażowaniu.	Pośrednictwo w nawiązywaniu kontaktów, łączenie potencjalnych partnerów oraz organizacja spotkań tematycznych i działań networkingowych.

Aktualne informacje o programie INTERREG CZECHY – POLSKA

Interreg



Współfinansowane przez Unię Europejską

Czechy - Polska

W programie Interreg Czechy-Polska dla „dużych” projektów zakontraktowano już ponad 80% dostępnego dofinansowania. Pozostałe środki zostaną rozdzielone w naborach, gdzie zostało już zakończone przyjmowanie propozycji projektowych lub pełnych wniosków projektowych, to znaczy w ramach celów szcze-

gółowych 1.2 – Środowisko, 3.1 – Działania na rzecz rozwoju transgranicznego transportu publicznego i indywidualnego, 4.2 – Współpraca między instytucjami a mieszkańcami oraz 5.1 – Przedsiębiorczość.

Jednak dnia 30 marca ogłoszono nabór wniosków, do którego cały czas można się włączyć, a mianowicie nabór mający na celu wsparcie kształcenia pracowników branży turystycznej.

NABÓR – Wsparcie działań towarzyszących związanych z rozwojem turystyki (kształcenie)



- Alokacja: 724 555 € (EFRR)
- Termin składania propozycji projektowych: 16. września 2026 r.
- Termin składania pełnych wniosków projektowych: 20 stycznia 2027 r.

Dofinansowanie udzielane jest przede wszystkim na szkolenia językowe i zawodowe oraz staże wymienne dla pracowników branży turystycznej.

Więcej o naborze można znaleźć

www.cz-pl.eu/2-1-cestovni-ruch-podpora-doprovodnych-aktivit-souvisejicich-s-rozvojem-cestovniho-ruchu-vzdelavani

Jak już wspomniano na wstępie, większość alokacji programu została już alokowana i ponad 80 projektów w ramach sześciu celów szczegółowych jest obecnie realizowanych lub nawet zostało już zakończonych. Do najważniejszych zaliczają się tzw. projekty o znaczeniu strategicznym.

Są wśród nich, oprócz wszystkich Funduszy Małych Projektów, następujące cztery projekty:

Wspólna reakcja na zmiany klimatyczne

Projekt łączy czeskie i polskie straże pożarne wzdłuż całej granicy w celu zwiększenia gotowości do działania w sytuacjach kryzysowych związanych ze zmianami klimatycznymi (pożary, powodzie, wichury).

Dofinansowanie: 5 017 855 EUR z EFRR

Partnerzy: Państwowe Straże Pożarne Krajów Morawsko-Śląskiego, Hradeckiego, Libereckiego, Ołomunieckiego i Pardubickiego oraz Komendy Wojewódzkie PSP w Katowicach, Opolu i we Wrocławiu.

Odnowienie odcinków linii Tanvald – Szklarska Poręba

Celem projektu jest zwiększenie przepustowości i bezpieczeństwa infrastruktury kolejowej na odcinku Tanvald–Kořenov–Szklarska Poręba. Projekt obejmuje renowację linii nr 036 między Tanvaldem a Kořenovem oraz przebudowę stacji Dolní Polubný, instalację rozjazdów i wymianę szyn na linii nr 311, modernizację przejazdów kolejowych oraz wprowadzenie systemu SSP po stronie polskiej.

Dofinansowanie: 15 445 992 EUR z EFRR

Partnerzy: Zarząd Linii Kolejowych, Województwo Dolnośląskie

Poprawa dostępności w rejonie masywu Śnieżnika II

Głównym celem projektu jest zwiększenie mobilności transgranicznej na granicy czesko-polskiej poprzez poprawę przepustowości, bezpieczeństwa, nośności i ogólnego stanu dróg prowadzących do wspólnego przejścia granicznego Boboszów – Dolní Lipka. W ramach projektu przebudowanych zostanie 15 km dróg po stronie czeskiej i polskiej.

Dofinansowanie: 7 677 580 EUR z EFRR

Partnerzy: Kraj Pardubicki, Powiat Kłodzki

Kolej łączy kultury

Projekt stworzy unikatowy produkt turystyczny, który znacząco przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności mniej eksponowanego turystycznie obszaru pogranicza czesko-polskiego. Projekt obejmuje przebudowę istniejących obiektów zabytkowych, remont i rozbudowę kompleksu kolejowego w Dolnej Lipce, odrestaurowanie oryginalnej obrotnicy i instalację historycznej obrotnicy w innym miejscu, a także konserwację i dostosowanie historycznego kompleksu lokomotywowni w Jaworzynie Śląskiej oraz lokomotywowni w Dzierżoniowie do pełnienia funkcji muzealnych i konserwacji zabytkowego taboru kolejowego. W wyniku realizacji projektu powstaną nowe cele turystyczne łączące muzea techniki z wykorzystaniem wirtualnego szlaku zabytków techniki.

Dofinansowanie: 7 186 604 EUR z EFRR

Partnerzy: Kraj Pardubicki, Muzeum Starych Maszyn i Technologii, Fundacja Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska, Urząd Miasta Dzierżoniów

Co roku odbywa się tzw. Wydarzenie Roczne Programu, które jest dużą imprezą promocyjną dla wszystkich zainteresowanych. **W tym roku Wydarzenie Roczne odbędzie się 22 sierpnia w Nachodzie** i będzie połączone z uroczystym otwarciem Uzdrowiska Běloves, realizowanego w ramach polsko-czeskiego projektu Balneum Glacensis. Całe wydarzenie będzie tematycznie powiązane z działalnością uzdrowiskową na pograniczu czesko-polskim. Mogą się Państwo spodziewać nie tylko wielu interesujących faktów na ten temat, ale również bogatego programu, który spodoba się każdemu.

**SERDECZNIE ZAPRASZAMY
NA WYDARZENIE ROCZNE!**

KONFERENCJA FORUM WSPÓŁPRACY ZAKOŃCZYŁA PROJEKT „Razem tworzymy Euroregion”



Interreg  Współfinansowane przez Unię Europejską

Czechy - Polska

27 listopada 2025 roku konferencją **Forum Współpracy** w Hotelu Metro w Kłodzku zakończyliśmy realizację małego projektu „**Společně tvoříme euroregion / Razem tworzymy Euroregion**” **G.004.04.0063**. W wydarzeniu uczestniczyli gospodarze spotkania oraz przedstawiciele samorządów, instytucji kultury i organizacji zaangażowanych w polsko-czeską współpracę transgraniczną.

Zgromadzonych gości powitali:

- Prezes Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Glacensis – **Czesław Kręcichwost**
- Przewodniczący czeskiej części Euroregionu Glacensis – **Miroslav Vágner**
- Starosta Powiatu Kłodzkiego – **Małgorzata Jędrzejewska-Skrzypczyk**
- Dyrektor Biura Stowarzyszenia – **Bernadeta Tambor**



Podczas konferencji podsumowano działania projektowe oraz zaprezentowano dobre praktyki w zakresie współpracy transgranicznej. O swoich doświadczeniach i realizowanych inicjatywach opowiedzieli:

- **Mirosława Słowiak** – Gmina Złoty Stok
- **Miroslav Vlasák i Bartosz Bartniczak** – EUWT NOVUM
- **Małgorzata Wrotyńska** – Miasto Dzierżoniów
- **Aleš Vrátný i Eva Kupková** – Nové Město nad Metují
- **Agnieszka Cyron** – Gmina Radków
- **Katarzyna Matuła** – Zamek Książ w Wałbrzychu

Najnowsze informacje o programie Interreg Czechy-Polska można śledzić na stronie

www.cz-pl.eu i na oficjalnym profilu [facebookovém profilu Interreg CZ-PL](#)

- **Lukáš Schůrek** – Destinační společnost Orlické hory a Podorlicko
- **Katarzyna Szczerbińska-Tercjak** – Muzeum Kolejnictwa na Śląsku w Jaworzynie Śląskiej
- **Krzysztof Chilarski** – Muzeum Kultury Ludowej Pogorza Sudeckiego

Projekt obejmował organizację **9 polsko-czeskich spotkań po obu stronach granicy**. Stały się one platformą wymiany doświadczeń oraz dobrych praktyk w realizacji projektów transgranicznych. Uczestnicy mieli możliwość nawiązania nowych kontaktów, poszukiwania partnerów do przyszłych inicjatyw oraz poznania sprawdzonych rozwiązań możliwych do wdrożenia w swoich regionach.

Projekt **„Razem tworzymy Euroregion”** pokazał, że współpraca transgraniczna to nie tylko formalne partnerstwa, ale przede

wszystkim **realne relacje między ludźmi, instytucjami i społecznościami**. Wspólne działania przyniosły wymierne efekty, wzmocniły sieci współpracy oraz otworzyły nowe kierunki rozwoju Euroregionu Glacensis.

Zakończenie projektu nie oznacza końca działań – projekt trwa w relacjach, pomysłach oraz inicjatywach, które właśnie się rodzą. Udowodniliśmy, że granica nas nie dzieli, lecz łączy, a współpraca jest fundamentem silnego i nowoczesnego Euroregionu.

Konferencja Forum Współpracy była przestrzenią dialogu, inspiracji i budowania partnerstw, które będą procentować w kolejnych latach.

Dziękujemy wszystkim, którzy każdego dnia współtworzą Euroregion Glacensis.

RAZEM TWORZYMY EUROREGION – TO NIE HASŁO. TO RZECZYWISTOŚĆ.



NOWOCZESNE TECHNOLOGIE W MILITARNYCH PODZIEMIACH

Interreg



Współfinansowane przez Unię Europejską

Czechy - Polska



Podziemne kompleksy po polskiej i czeskiej stronie granicy od dawna należą do licznie odwiedzanych atrakcji turystycznych.

Ich popularność nie jest jednak czymś oczywistym – ruch turystyczny w tych ważnych miejscach związanych z wydarzeniami historycznymi należy systematycznie wspomagać. Obecnie znacząco przyczyniają się do tego nowoczesne technologie, które

stopniowo stają się częścią wystaw, zwiększając ich atrakcyjność oraz autentyczność.

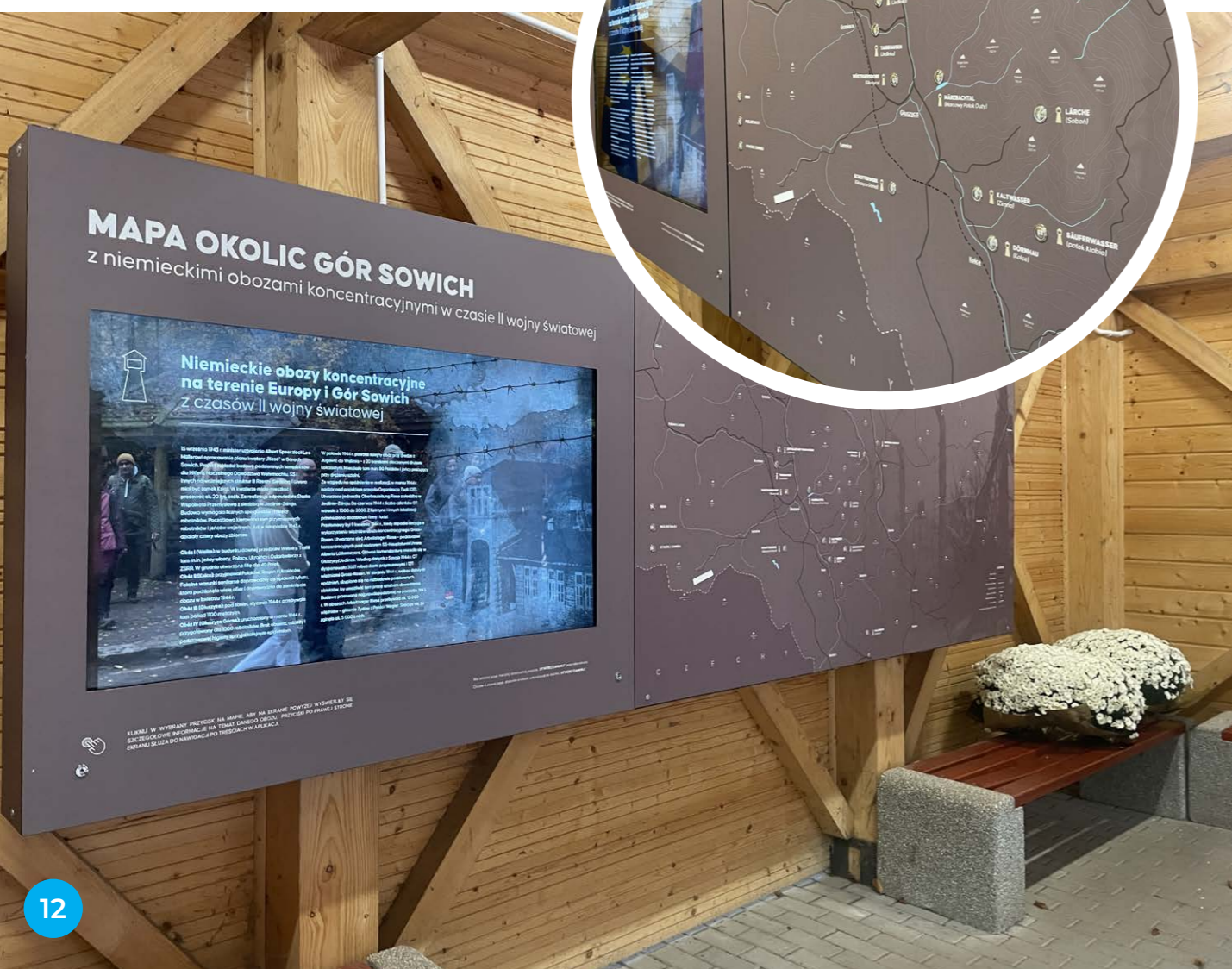
Podziemne Miasto Osówka i Twierdza Hanička są wieloletnimi partnerami, którzy dzięki współpracy transgranicznej i wspólnym projektom stale rozwijają swoje wystawy, infrastrukturę dla turystów oraz świadczone usługi.

W Podziemnym Mieście Osówka przed wejściem na teren obiektu **zainstalowano tablicę informacyjną z mapą** przedstawiającą obozy pracy z okresu II wojny światowej, w tym obóz znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie obiektu, w którym przetrzymywano ludzi zmuszanych do pracy przy tej tajemniczej budowie militarnej. Zwiedzający mogą tu zapoznać się w kilku językach z historią i szerszym kontekstem poszczególnych obozów pracy i koncentracyjnych oraz lepiej zrozumieć ten mroczny rozdział współczesnej historii. Elementem instalacji jest również możliwość zapalenia wirtualnej świeczki ku pamięci ofiar.

W 2025 roku na wystawie twierdzy Hanička zainstalowano **nowy interaktywny ekran**. Przedstawia on zwiedzającym wybrane miejsca twierdzy zarówno w okresie jej budowy w latach 30. XX wieku, jak i w czasach współczesnych.

Jednocześnie powstała **aplikacja mobilna z audioprzewodnikiem** w kilku wersjach językowych – czeskiej, polskiej, angielskiej i niemieckiej. Aplikacja jest bezpłatnie dostępna dla turystów i pomaga pokonywać bariery językowe podczas zwiedzania.

Inwestorami projektu były **Gmina Głuszycza** oraz **Miasto Rokytnice v Orlických horách**, czyli właściciele obu obiektów. Wspólnie realizowali oni projekt pn. **„Nowoczesne technologie w militarnych podziemiach na pograniczu polsko-czeskim”**, który został dofinansowany ze środków Funduszu Małych Projektów Euroregionu Glacensis.



SZALONY NAUKowiec I JEGO POTWÓR(?) W NOWEJ ODSŁONIE

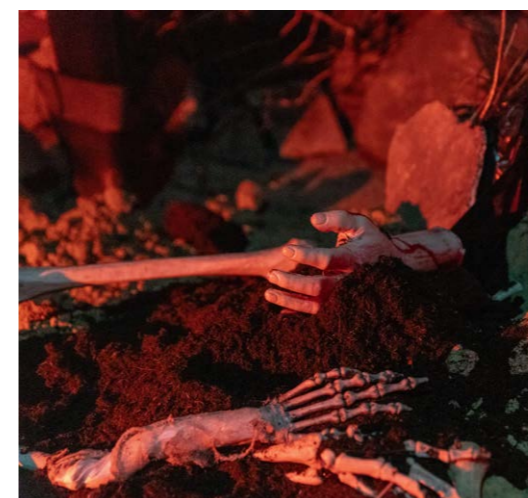
Co z Ząbkowicami ma wspólnego doktor Frankenstein i stworzony przez niego potwór?

Interreg  Współfinansowane przez Unię Europejską
Czechy - Polska

NOWE LABORATORIUM FRANKENSTEINA
w Ząbkowicach Śląskich

ul. Krzywa 1, 57-200 Ząbkowice Śląskie
74 815 20 43 531 093 632

ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE ZACHWYĆ SIĘ HISTORIĄ www.zsk.pl



Okazuje się, że zaskakująco wiele. W roku 1606 w mieście Frankenstein wybuchła epidemia dżumy. Niemal trzecia część miejscowej ludności straciła życie. O wywołanie zarazy oskarżono szajkę grabarzy, którzy stracili życie paląc się w ogniu ówczesnej sprawiedliwości.

Dwieście lat później angielska pisarka Mary Shelley tworzy postać szalonego naukowca, który powołuje do życia bezmiennego stwora.

Czym się inspirowała, co skłoniło ją, aby główny bohater nazywał się Frankenstein? I kto tak naprawdę w tej historii jest potworem?

Odpowiedź na te pytania znajduje się w laboratorium doktora Frankenstein w tajemniczych podziemiach najstarszego budynku w Ząbkowicach Śląskich.

Teraz, dzięki wsparciu Euroregionu Glacensis zmodernizowana ekspozycja poświęcona historii powstania Potwora Frankensteina jest już dostępna!

Nowa aranżacja wystawy w nowoczesny i atrakcyjny sposób przybliży jedną z najbardziej tajemniczych i rozpoznawalnych legend związanych z miastem, łącząc elementy historii, literatury oraz lokalnego dziedzictwa.

Odwiedzający mogą nie tylko poznać kontekst powstania postaci Frankensteina oraz związku tej opowieści z Ząbkowicami Śląskimi,

ale dotknąć jej fizycznie i poczuć wszystkimi zmysłami w interaktywnym zwiedzaniu.

Ekspozycja przygotowana w ramach projektu **"Turistické pohraničí - zvýšení turistického potenciálu Ząbkowice Śląskie / Turystyczne pogranicze – zwiększenie potencjału turystycznego Ząbkowic Śląskich"** dofinansowanego w ramach Programu Interreg Interreg Czechy – Polska 2021-2027, Priorytet 2 – Lepsze transgraniczne wykorzystanie potencjału turystyki zrównoważonej dla rozwoju gospodarczego pogranicza czesko-polskiego.



POGRANICZEM KŁODZKIM BEZ GRANIC: nowe atrakcje turystyczne łączą region

Interreg



Współfinansowane
przez Unię Europejską

Czechy - Polska

Miasto Rychnov nad Kněžnou wraz z polskim miastem Kłodzko z powodzeniem zrealizowało transgraniczny projekt pn. **„Pograniczem kłodzkim bez granic”**, dofinansowany z Funduszu Małych Projektów Euroregionu Glacensis w ramach programu Interreg Czechy-Polska 2021–2027. Projekt trwał od lutego 2025 do stycznia 2026 roku i skupiał się na rozwoju zrównoważonej turystyki w obszarze przygranicznym.

Nowa ścieżka z elementami informacyjnymi

Po stronie czeskiej powstała tematyczna piesza ścieżka o długości 10,5 km, która prowadzi przez atrakcyjne miejsca w okolicy miasta Rychnov nad Kněžnou. **Trasa jest wyposażona w 11 tablic informacyjnych**, które przybliżają przyrodnicze i kulturowe atrakcje regionu, a także elementy drobnej infrastruktury (np. miejsca odpoczynku), które zwiększają komfort turystów podczas wędrowki. Ścieżka została zaprojektowana tak, aby była dostępna dla szerokiej publiczności – zarówno dla lokalnych mieszkańców, jak i turystów w każdym wieku.



Gra terenowa w Kłodzku

W ramach polskiej części projektu powstała interaktywna gra terenowa **„Śladami kultury czeskiej w Kłodzku”**. Na potrzeby jej realizacji opracowano kompletny scenariusz, materiały drukowane dla uczestników oraz towarzyszące materiały promocyjne. Gra oferuje zabawną formę poznawania historii i powiązań kulturowych między Czechami a Polską oraz motywuje odwiedzających do aktywnego poruszania się po mieście.

Ścieżka i gra terenowa pozostają **ogólnie dostępne dla zwiedzających** również po zakończeniu projektu i staną się stałym elementem oferty turystycznej regionu. Tablice informacyjne i elementy drobnej architektury będą długoterminowo utrzymywane, a partnerzy planują dalsze działania w ramach współpracy.

AKTYWNA TURYSTYKA NA POGRANICZU

wspólny projekt Lewina Kłodzkiego i Nového Hrádku

Interreg  Współfinansowane przez Unię Europejską
Czechy - Polska



Jego głównym założeniem była poprawa jakości obiektów małej infrastruktury turystycznej oraz ułatwienie turystom dostępu do atrakcji po obu stronach granicy.

W ramach przedsięwzięcia w miejscowości Nový Hrádek powstała **stacja ładowania rowerów elektrycznych**. W jej pobliżu znajdują się m.in. wieża widokowa, punkt informacji turystycznej oraz początek drogi krzyżowej.

Po polskiej stronie, na terenie Gminy Lewin Kłodzki, zmodernizowano istniejącą infrastrukturę rowerową – przebudowano pięć wiat rowerowych i wybudowano jedną nową. Obiekty powstały w miejscowościach Kocioł, Jawornica, Jerzykowice Wielkie, Dańczów, Gołaczów i Kulin Kłodzki. Wiaty zostały wyposażone w stojaki na rowery, ławki oraz kosze na śmieci.

Szlak rowerowy prowadzi przez liczne atrakcje turystyczne regionu, m.in. podświetlony wiadukt kolejowy, Ogród Japoński w Jarkowie, Izba Pamięci Violetty Villas w Lewinie Kłodzkim oraz zabytkowy rynek w Lewinie Kłodzkim.

Informacje o najważniejszych miejscach zostały umieszczone na **tablicach informacyjnych – siedem z nich zamontowano po polskiej stronie, a jedną przy stacji ładowania e-rowerów w Novým Hrádku**.

Projekt skierowany jest zarówno do mieszkańców regionu, jak i turystów odwiedzających pogranicze. Dzięki wspólnej inicjatywie partnerów z Polski i Czech rowerzyści mogą dziś wygodniej i ciekawiej odkrywać walory turystyczne tego regionu.



Nowa infrastruktura rowerowa, stacja ładowania e-rowerów oraz promocja atrakcji turystycznych – to efekty projektu nr G.026.02.0107 pn. **„Aktivní turistika v pohraničí / Turystyka aktywna na pograniczu”** zrealizowanego wspólnie przez Gminę Lewin Kłodzki oraz Nový Hrádek, dofinansowanego w ramach Programu Interreg Czechy – Polska 2021-2027, Priorytet 2 Turystyka.

Projekt miał na celu rozwój turystyki aktywnej na polsko-czeskim pograniczu poprzez modernizację infrastruktury na istniejącym szlaku rowerowym łączącym obie miejscowości.



ZŁOTE MONETY WRACAJĄ DO ZŁOTEGO STOKU

Niezwykła lekcja historii w dawnym ewangelickim kościele



Interreg  Współfinansowane przez Unię Europejską
Czechy - Polska

Gmina Złoty Stok ma nowy powód do dumy. Oferta turystyczna miasta wzbogaciła się o wystawę, która przenosi zwiedzających w czasy największej świetności lokalnego górnictwa. W Centrum Kulturalno-Turystycznym EWANGELIK można teraz podziwiać repliki monet bitych w złotostockiej mennicy w XVI i XVII wieku.

To nie tylko wystawa numizmatyczna, ale przede wszystkim podróż w czasie. Kolekcja przybliży burzliwe dzieje regionu, w którym losy władców, rozkwit gospodarczy i gorączka złota mieszały się z dramataми epidemii czy sporami religijnymi. Choć historia złotostockiego mennictwa bywa wciąż mało znana, nowa ekspozycja prezentuje ją w sposób wyjątkowo przystępny i atrakcyjny dla każdego odbiorcy.

Tradycja spotyka się z technologią

Organizatorzy wystawy zadbali o to, by przyciągnąć uwagę zarówno pasjonatów historii, jak i fanów nowoczesnych rozwiązań. Zwiedzający mogą obejrzeć tradycyjne numizmaty, ale to **hologramy monet** są prawdziwym „hitem” ekspozycji. Technologia ta pozwala na niezwykle precyzyjne oddanie detali, których niekiedy nie sposób dostrzec gołym okiem na oryginałach.

Więcej niż monety – miejsce pełne życia

Centrum Kulturalno-Turystyczne „Ewangelik” – dawna świątynia złotostockich górników – to dziś przestrzeń, która tętni życiem.

Poza wystawą monet, obiekt oferuje bogaty wachlarz atrakcji dla całych rodzin:

- **Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności (SOWA):** interaktywne ekspozyty prosto z warszawskiego Centrum Nauki „Kopernik”, które rozbudzają ciekawość u dzieci i dorosłych.
- **Wystawa multimedialna:** nowoczesne spojrzenie na przyrodę Gór Złotych.
- **Wieża widokowa:** dawna dzwonnica, która dziś służy jako punkt widokowy/

Idealny cel na wycieczkę

Złoty Stok po raz kolejny udowadnia, że jest miejscem stworzonym dla każdego. Niezależnie od tego, czy planujemy rodzinną wyprawę, szkolną wycieczkę czy wyjazd z grupą znajomych, „Ewangelik” jest punktem obowiązkowym na mapie.

Warto pamiętać, że Centrum regularnie organizuje różnorodne warsztaty – od naukowych, po okolicznościowe (wielkanocne i bożonarodzeniowe). Aby być na bieżąco z ofertą i planowanymi wydarzeniami, organizatorzy zachęcają do śledzenia profili w mediach społecznościowych: **Wieża Widokowa Złoty Stok** oraz **Informacja Turystyczna Złoty Stok**.

Jeśli planujesz wiosenny wypad, Złoty Stok czeka – z historią zaklętą w złocie i nowoczesną energią.

Wystawa monet powstała dzięki realizacji małego projektu „Dziedzictwo historyczne łączy narody” z Funduszu Małych Projektów w Euroregionie Glacensis w ramach Programu Interreg Czechy – Polska 2021-2027.

FUNDUSZ MAŁYCH PROJEKTÓW W EUROREGIONIE GLACENSIS 2021-2027

Interreg



Współfinansowane
przez Unię Europejską

Czechy - Polska

Szanowni Wnioskodawcy, realizacja programu Fundusz Małych Projektów w Euroregionie Glacensis w ramach Programu Interreg Czechy - Polska 2021-2027 wkracza w swoją drugą połowę.

Fundusz Małych Projektów może być realizowany w dwóch priorytetach:

- **Priorytet 4 „Współpraca instytucji i mieszkańców”, cel 4.2**
– zarządzany przez czeską stronę Euroregionu Glacensis
- **Priorytet 2 „Turystyka”, cel 2.1**
– zarządzany przez polską stronę Euroregionu Glacensis

PRIORYTET 4

Fundusz Małych Projektów: zakończenie 2025 roku i nowości na rok 2026

W ostatnim kwartale 2025 roku realizacja Funduszu Małych Projektów (FMP) odbywała się w standardowym trybie i bez większych trudności. Koniec roku upłynął pod znakiem przygotowań i przyjmowania wniosków projektowych w ramach kolejnego naboru, który po raz kolejny potwierdził, że wśród wnioskodawców od dawna istnieje duże zainteresowanie współpracą transgraniczną.

Dnia **15 września 2025 roku** ogłoszono **piąty nabór**, który zakończył się **19 grudnia 2025 roku**. W tym naborze złożono łącznie **54 projekty**. Ze strony czeskiej wpłynęły **33 projekty**, w tym **18 wspólnych** i **15 samodzielnych**. Polscy wnioskodawcy złożyli **21 projektów**, spośród których **4 były wspólne** a **17 samodzielnych**. Wśród złożonych

wniosków znalazły się także **2 projekty Zarządzającego Funduszem**. Łączna wartość wszystkich złożonych projektów wyniosła **1 091 500,57 EUR**.

Duża liczba złożonych projektów miała jeszcze jeden pozytywny efekt. Dzięki temu naborowi udało się **spełnić warunki pierwszego etapu Programu**, co oznacza, że zostanie **odblokowanych 25% środków finansowych z alokacji przeznaczonej na Fundusz Małych Projektów**. Dla Programu i przyszłych wnioskodawców to bardzo dobra wiadomość, ponieważ daje to możliwości dofinansowania kolejnych przedsięwzięć transgranicznych.

Kolejnym ważnym elementem będzie posiedzenie **Euroregionalnego Komitetu Sterującego (EKS)**, które odbędzie się **25 maja 2026 roku**. Na tym posiedzeniu złożone

projekty zostaną rozpatrzone i podjęte będą decyzje w sprawie ich dofinansowania.

Początek 2026 roku przyniósł też kilka nowości. **Na początku roku podwyższono ryczałtowe stawki jednostkowe na osobodni**, co może stanowić dla przyszłych wnioskodawców korzystną zmianę przy planowaniu budżetów projektów. Jednocześnie na początku lutego **zaktualizowano Wytyczne dla Wnioskodawców**, by lepiej uwzględniały aktualne zasady Programu.

Do tych zmian nawiązał **nowy nabór projektów ogłoszony 18 lutego 2026 roku**, przy czym termin składania wniosków ustalono na dzień **31 marca 2026 roku**. Wnioskodawcy złożyli w tym naborze łącznie 23 projekty (9 PL, 14 CZ), z tego 6 „A” i 17 „C” o łącznej wartości 439.944,01 EUR, przy czym wnioskowana kwota z EFRR wynosi 351.954,97 EUR. Projekty z tego naboru będą rozpatrywane na kolejnym posiedzeniu EKS, które jest **wstępnie planowane we wrześniu 2026 roku**.

Fundusz Małych Projektów pozostaje zatem ważnym narzędziem wspierania mniejszych, ale często bardzo widocznych przedsięwzięć transgranicznych – od wydarzeń kulturalnych i społecznych po współpracę instytucji i społeczności po obu stronach granicy. Jeżeli zainteresowanie wnioskodawców utrzyma się na dotychczasowym poziomie, 2026 rok będzie również bardzo intensywnym okresem dla Programu.

Propozycje projektowe można konsultować w siedzibie Zarządzającego FMP, po wcześniejszym uzgodnieniu (telefonicznym, emailowym) lub podczas wyznaczonych dni konsultacyjnych.

Za sprawną realizację Programu należą się podziękowania całemu zespołowi specjalistów ds. projektów euroregionalnych FMP.

Terminy FMP - priorytet 4

Nabór	Rozpoczęcie naboru	Zakończenie naboru	Termin EKS	Warunki naboru	Status naboru
1. nabór	01. 11. 2023	29. 02. 2024	11. 06. 2024	bez ograniczeń	nabór zakończony
2. nabór	01. 03. 2024	30. 06. 2024	12. –13. 12. 2024	bez ograniczeń	nabór zakończony
3. nabór	01. 08. 2024	30. 11. 2024	22. 04. 2025	tylko dla podmiotów składających wnioski po raz pierwszy	nabór zakończony
4. nabór	17. 02. 2025	15. 05. 2025	30. 09. 2025	alokacja 500 000 EUR	nabór zakończony
5. nabór	15. 09. 2025	19. 12. 2025	25. 05. 2026	bez ograniczeń	nabór zakończony
6. nabór	18. 02. 2026	31. 03. 2026	wrzesień 2026	bez ograniczeń	nabór zakończony

Wszystkie aktualne informacje na temat priorytetu 4 umieszczone są na stronie internetowej <https://www.euro-glacensis.cz/>

FUNDUSZ MAŁYCH PROJEKTÓW W EUROREGIONIE GLACENSIS 2021-2027

Interreg

Współfinansowane
przez Unię Europejską

Czechy - Polska

PRIORYTET 2 TURYSTYKA

Cel. 2.1 Lepsze transgraniczne wykorzystanie potencjału turystyki zrównoważonej dla rozwoju gospodarczego pogranicza czesko-polskiego

Polska część Euroregionu Glacensis pełni rolę Zarządzającego Funduszem Małych Projektów w Euroregionie Glacensis na lata 2021–2027, w ramach Priorytetu 2, Celu 2.1 – Lepsze transgraniczne wykorzystanie potencjału turystyki zrównoważonej dla rozwoju gospodarczego pogranicza czesko-polskiego.

W dniu **8 grudnia 2025 r.** odbyło się **6. posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego (EKS)**, podczas którego rozpatrzono projekty złożone w szóstym naborze. **Szósty nabór wniosków o dofinansowanie trwał od 27.08.2025 do 30.09.2025 r.** W ramach tego naboru złożono **5 wniosków.**

Po przeprowadzeniu oceny kwalifikowalności oraz oceny eksperckiej, do rozpatrzenia na 6. posiedzeniu EKS przedstawiono do rozpatrzenia 4 projekty na łączną kwotę z EFRR 218 262,55 EUR, w tym 1 projekt, który nie uzyskał wymaganych 60 pkt od ekspertów zewnętrznych na kwotę 40 000,00 EUR z EFRR.

3 wnioski przedstawione na posiedzenie EKS otrzymały dofinansowanie i podpisały umowy o dofinansowanie.

W dniu 1 grudnia 2025 roku ogłoszono **7. nabór**, który zakończył się 20 marca 2026 r. W ramach tego naboru złożono 12 wniosków projektowych, które są obecnie w trakcie oceny kwalifikowalności. Posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego, podczas którego zostaną rozpatrzone złożone wnioski, planowane jest **w czerwcu 2026 r.**

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis jako Zarządzający Funduszem Małych Projektów w Euroregionie Glacensis pragnie poinformować, że w dniu **14.04.2026 r.** został ogłoszony **8. Nabór wniosków o dofinansowanie do Funduszu Małych Projektów w Euroregionie Glacensis na lata 2021-2027 Priorytet 2 Cel. 2.1 Lepsze transgraniczne wykorzystanie potencjału turystyki zrównoważonej dla rozwoju gospodarczego pogranicza czesko-polskiego.**

Termin składania wniosków o dofinansowanie małych projektów w ramach 8. Naboru upływa w dniu **03.07.2026 r.**

Planowany termin posiedzenia Euroregionalnego Komitetu Sterującego, na którym rozpatrywane będą wnioski projektowe złożone w ramach 8 naboru to **wrzesień 2026 roku.**

Wniosek projektowy wypełniany jest w systemie FMP dostępnym pod adresem <https://fmp.cz-pl.eu>, gdzie należy w pierwszej kolejności założyć sobie konto, a następnie przystąpić do uzupełniania formularza wniosku projektowego zgodnie.

Nie składa się wersji drukowanej – złożenie wniosku projektowego następuje poprzez podpis elektroniczny.

Zakres finansowy dofinansowania z EFRR:

Pozostałe małe projekty

- 2.000 - 30 000 EUR dla pojedynczego projektu
- 4.000 - 60 000 EUR dla projektu z zasadą partnera wiodącego

Projekty nastawione na małą infrastrukturę w turystyce

- 2 000 - 40 000 EUR dla pojedynczego projektu
- 4 000 - 80 000 EUR dla projektu z zasadą partnera wiodącego

Uwaga:

przedmiotowy 8. nabór jest ograniczony tematycznie w tej edycji wyłącznie dla określonego poniżej obszaru działań:

Ważne: Jeżeli wnioskodawca złoży wniosek projektowy niespełniający warunków określonych dla aktualnie ogłoszonego naboru (danego rozdania), Zarządzający FMP może taki mały projekt odrzucić z powodu braku spełniania kryteriów kwalifikowalności.

Aktualne informacje na temat priorytetu 2 Turystyka i szczegółach naboru znajdują Państwo na stronie internetowej

<https://euroregion-glacensis.ng.pl/fundusz-malych-projektow-priorytet-2-turystyka>

■ 1. Wsparcie przy tworzeniu nowych lub rozwój istniejących elementów turystyki – 352.000,00 EUR, w tym:

Rozwój sieci ścieżek rowerowych/tras rowerowych/singele tracków wynikających z istniejących koncepcji transgranicznych – 352.000,00 euro

■ 3. Wsparcie działań towarzyszących związanych z rozwojem turystyki – 168.000,00 EUR

Wspierane są działania związane ze złagodzeniem negatywnych skutków turystyki nie tylko dla obszarów chronionych i terenów znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów chronionych, ale także dla mieszkańców pogranicza żyjących w eksponowanych turystycznie lokalizacjach.

Dalej są wspierane działania przyczyniające się do podniesienia jakości świadczonych usług i zwiększenia atrakcyjności turystycznej czesko-polskiego obszaru jako ważnego regionu turystycznego.

Dofinansowanie będą mogły otrzymać następujące działania:

- monitorowanie liczby odwiedzin
- szkolenia językowe i specjalistyczne szkolenia zawodowe pracowników w całym szeroko rozumianym sektorze turystycznym
- wymienne staże pracowników w całym szeroko rozumianym sektorze turystycznym.

Zachęcamy i zapraszamy Państwa do korzystania z konsultacji projektów. Istnieje możliwość umówienia się na konsultacje bezpośrednie w biurach euroregionu po polskiej i czeskiej stronie lub konsultacje on-line.

ZGŁOSZENIE wraz z proponowanym terminem oraz uzupełnionym formularzem dotyczącym projektu dostępnym na: <http://euroregion-glacensis.ng.pl/artukul/301/konsultacje-w-ramach-priorytetu-2-turystyka> należy przesłać na adres biuro@eg.ng.pl.

Terminy FMP - priorytet 2 Turystyka

Nabór	Rozpoczęcie naboru	Zakończenie naboru	Termin EKS	Ilość zatwierdzonych projektów	Wartość EFRR
1. nabór	28. 03. 2024	31. 05. 2024	25. 10. 2024	8	359.430,35 EUR
2. nabór	01. 06. 2024	15. 11. 2024	24. 03. 2025	7	268.686,87 EUR
3. nabór	01. 12. 2024	28. 02. 2025	12. 06. 2025	4	123.043,59 EUR
4. nabór	26. 03. 2025	30. 05. 2025	03. 09. 2025	7	317.625,73 EUR
5. nabór	05. 06. 2025	31. 07. 2025	15. 10. 2025	5	172.199,33 EUR
6. nabór	27. 08. 2025	30. 09. 2025	08. 12. 2025	3	178.262,55 EUR
7. nabór	01. 12. 2025	20. 03. 2026	06. 2026	-	-
8. nabór	14. 04. 2026	03. 07. 2026	09. 2026	-	-

Aktualne informacje i dokumenty Funduszu Małych Projektów w Euroregionie Glacensis na lata 2021-2027 Priorytet 2 Turystyka, Cel 2.1 znajdziecie Państwo na stronie internetowej <https://euroregion-glacensis.ng.pl/72>



Wydawca Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladská – Euroregion Glacensis, Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Republika Czeska we współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Łukasiewicza 4a/2, 57-300 Kłodzko, Polska

Redakcja dla czeskiej części – tel.: 00420 494 531 054 · e-mail: info@euro-glacensis.cz · www.euro-glacensis.cz
Redakcja dla polskiej części – tel.: 0048 74 86 771 30 · e-mail: biuro@eg.ng.pl · www.euroregion-glacensis.ng.pl
Opracowanie graficzne: Studio eMD, Rychnov nad Kněžnou